

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főtér 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

EHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félésre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít botúknál nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Ipari érdekeink.

— jun. 3.

Magyarországot akár kell, akár nem, de már szokásjog alapján nagyon szeretjük agrikulturnak nevezni. Így szerepelünk a külföld előtt is, amely ez önadta titulusunkból folyólag természetesen ügyet sem vet a mi ipari életünkre s elvéli és az osztrák firkászatok nyomában hűségesen el is hiszi, hogy mi egy olyan őstermelő állam vagyunk, melyet nomád népek laktak s iparüzésnek, vagy pláne kereskedelemnek nálunk még nyoma sincs.

Hát igaz, hogy valami szörnyű módon előre nem vagyunk iparkultúránkban, de az is igaz, hogy elég jó uton vagyunk arra nézve, hogy megfelelő jóakarattal és szorgalommal ezen a téren is nagy fejlődést érhesünk el. Az alapvető munkálatok megvanak téve, a kormány mindent elkövet, hogy hazai iparunk fejlesztése tekintetében semmi kívánni való ne maradjon. Szubvencionál törekvő vállalatokat és kisiparosokat; kiállításokat rendez, ösztöndíjakkal, — még pedig magas összegű ösztöndíjakkal — buzdítja a kellő alapképzettséggel bíró u. n. tanultabb ifjúságot az ipar kultiválására. Kétségtelen, hogy többet is keres ma egy kőműves vagy cipész legény, mint egy végzett jogász. És mindennek dacára máig sem

volt kiirtható az a ferde felfogás, hogy csak ur legyen a gyerekből mindenáron. — Ott lógnak 20—21 éves fiúk is néha a gimnázium VI.—VII. osztályában. Ha a legjobb tanácsot adjuk nekik, hogy tessék ipari pályára menni, — ugyan mit felelnek?

A mai kor gyermeksege, de maguk a szülők is még nem értették meg a fejlődés hívó szavát s az emberi hivatás igazi hívó szózatát. Kormányunk legjobb célu törekvései sem teremhetnek addig kellő gyümölcsöt, míg az előítéletek el nem oszlanak.

Minden emberi tapasztalat arra vall, hogy a fejlődés a természet törvényeinek következménye. Mentől több oldalú képzettséggel bír maga az egyén például, annál jobban megállja helyét az élet nagy harcában s annál haszonvetőbb és értékesebb tagja a nagy társadalomnak. Ugyan ez a törvény nagyban is áll, mert a nemzetek is annál életképesebbek, erősebbek és a világversenyben annál inkább számot tesznek, mentől több oldalú képzettséggel bírnak polgáraik. Látjuk, hogy vannak államok, melyekben agrikulturna jóformán nincs, de van annál fejlettebb ezer águ ipar és élénk kereskedelem s ezek az államok vezetnek ma a világpiacon úgy pénzügyi, miht erkölcsi tekintetben kifejtethető nagy erejükkel.

Arra kell nálunk is törekedni,

hogy ipari fejlődésünk az adott kedvező helyzetben mentől intenzívebbé váljék. Ez az a tér, ahol lelkes, igazi hazafiak rendkívül sokat használhatnak a hon javára. Nem frázisokkal, de tényekkel kell küzdeni. A frázisok ideje lejárt, nem hisz azoknak már senki. A tettek ideje pedig elérkezett, annál is inkább, mert a kormány, amint látjuk készséggel siet az ipar s főleg a kisebb ipari vállalatok támogatására mindott, ahol arra alkalom nyílik s ahol az eredmény kilátásba is vehető a törekvés és állami támogatás nyomán. Ha mindenhol úgy törekednének az ipari érdekek védelmére s az igazi magyar ipar fejlesztésére mint törekeshetnek erre nálunk helyenkint egyesek, akkor rövid időn belül nagy jövő virradna a magyar iparra.

Például hozzuk fel a bodrogközi lengyárat, az ujhelyi hordógyárat, a felvidék több nagy szabású fűrésztelepét. Mindezek nemcsak tömörítik a magyar kisiparost és teljesen jó existenciát biztosítanak neki, de egyben óriási előnyük van azért is, hogy hazai nyers termékeket dolgozzanak föl s így közvetve bár, de igen nagy szerepet játszanak agrikulturna érdekeinek előbbvitelében is.

Feltétlenül szükséges azonban s valóban állami érdek, hogy az ipari pályára megfelelő elemet kapjunk. A régiek elmul-

tak; a bukott diák lehet ugyan inas, de nem azért mert ur nem lehet, hanem legyen inas azért, mert lelki vágya s fizikai fejlődése is inkább vonza őt a real munka terére. Kivetni való ember az, aki szegényli a munkát, de még kivetni valóbb volna aki a félremagyarázások terén akarna beleszólni a rendkívül nagy fontosságú kérdésbe. A megfelelő alapképzettséget szerzett fiatalság ha nem fog elkedvetlenedni az ipari pályától sőt szeretettel ragaszkodik ahhoz s ambicionálja magának, hogy ő is ur lehessen, mert az az igazi ur, aki önmagának ura s önszorgalma után függetlenül, gond nélkül élhet: akkor megvirrad még nálunk is valaha.

Kívánatos hogy képviselőink s az illetékes faktorok figyelme kiterjedjen az ujonnan keletkező kisipari vállalatokra és ezeknek államsegélyvel való támogatására törekedjenek. Az új ipartörvénynek is az a legfőbb intenciója, hogy a kisipar kellően lábrakapjon hazánkban. Iparkodjék minden illetékes tényező megfelelőleg segédkezet nyújtani ahhoz, hogy a törvény nemes eszméi nemcsak irott malaszt legyenek, de legyen gyakorlati értékük is.

Sok törekvő, jóakaratu vezér emberük van, akik előszere-tettel foglalkoznak a magyar kispipar támogatásával. Követünk kell őket, mert ismétéljük:

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Emlékezetből.

A »Zemplén« számára írta: S. Lőw Róza.
(Folytatás.)

Jött életem dele. Letűzött izzó napom, ifju asszonykorom. Uram elvitt. Mancit velem adták. Ő volt az egyedüli szerencse a partinál, mert sütni, főzni, házat vezetni tudott. Én meg esőkolni, ölelni, sirni, kacagni, táncolni, zongorázni, koresolyázni, ömlengős leveleket írni (ugy szégyelem), enni, aludni, naplót vezetni és fessül öltözködni. A női tőkélyek remek példánya voltam.

Uramat szerettem, de nem imádtam. Azt eszményemnek loptam el. Eleinte bárgyun azt hittem uram jobban szeret szüleimnél, mert forróbban, dúsabban nyilvánítja. De mihamar megtudtam, hogy egészen fáradhatatlanul szeret, de nem olyan önzetlenül, mint szülém. Agyonra csókol, fáradtá szeret, önzön ölel és zsembel, ha nélküle mulatok, másra nevetek, mással táncolok. Mindig csak őt csórogassam, istenitsem. Anyám máskép

dédelgetett. — Kijózanodtam. Hideg, unott lettem. Automatikus, de gondolkodni tudó lény. Fejem ott kószált a nagy embernél, ki hébe-korba lejárt bibor bársonyos székéből vidéki városunkba, barátságosan megmosolyogva a polgár népet is. Engem is, ha kacéran a szemé közzé néztem. A kis leányt nem vette észre régen diadala kezdetén, de az üde asszonyt igen, ki szerelmesen, életvigan sétált azon a korzón, ahol ő excellenciás alakját, nagybecsü személyét sétáltatta. Merészen rámosolyogtam, megvillant a szemé és hálába került. Fogadtam, megismerkedtünk és megkezdődött közöttünk a hare...

Igazán szerettem. Ő sem kevésbé. Üztük, kergettük, kerestük és kerültek egymást. Mohón, sokáig küzdöttünk, míg végül belefáradtunk. Ő ostobának tartott, én őt csábítótnak. Ő élvezni akarta szerelmét, én szenvedni akartam érte, álmodni róla. Ő kegyetlen volt, én szerencsétlen. Ő erős, egészséges, én beteg, hervadt. Futottam előle.

Jóságos, derék uramba kapaszkodtam, ki nem leskelődött utánam. Ki bizott bennem. Ki engedett mé-

lázva járnai, ábrándozva sétálni, mulatságok üzni, tombolni, kijózanodni. De nem józanodtam ki. Szerettem, mint csak élte derekán, nyara hevében szerethet az ember, az asszony. Uram diszkrétan türe. Gyanus tekintettel sem bántott. Azzal adott vissza hoztattam, hibáztattam magam. Kerültem a veszedelmes férfit és követtem hűséges, jó uramat, kit elhelyeztettem messzire, hogy hire se jusson el hozzám az eszes államférfiúnak, szépséges ideálnak.

Boldog, nyugalmas idők követték a fájdalomtól nehéz, lelki háborúgásoktól válságos napokat. Született két aranyos gyermekem. Boldogak voltunk. Férjem kenyeré után járt, Mani a házat gondozta, én a gyerekekkel foglalkoztam és megerősödtem alakban, egészségben, jellemben, szivben, akaratban.

A békeség és szeretet gloriája ragyog fejemen — mondá uram — ha a hála és tisztelet csókjaival elárasztott. Nyugodtan, tisztán nézhettem szemébe, mintegy válaszul imádotelli pillantására: Elment, a fekete szempár csábító, tüzes árnyéka. A te fénylő szemedben látom éltém éltető

csillagjait, ragyogó sugarát. Azokban olvasom életem szép meséjét, lelkem inádságát... A tiétek vagyok és maradok drága!

Hálát éreztem uram iránt, amiért lecsókolta akkor, régen, hallgatagon szerelmi izgalomból fakadt könyeim és némán ölelt hű keblére, atyai jószággal bánva velem, mikor más férfi utáni bankódásban tomboltam. Mindent tudott ez a nagy, csendes ember. Elnézéssel, türelemmel gyógyított, várva, míg önként borulok szivére. S mikor először megérezte évek után bensőséges csókomról szeretetemet, áldást remegett, imát mormolt.

Megérdemeltam bizalmát. Volt erőm a leggyöngébb perceimben is erényesnek lennem. Megbirkózva alkalmammal, idővel, hatalommal csak egygyé; uramé voltam. Tán azért maradt meg eszménynek a leánykori ideáalom. Nem vergődtem többé érzelmekben. Csönd lett a lelkemben, mint ahogy illt is érett koromhoz. Harminc éves lettem. Örültem, hogy megcáfoltam a nagy Balzac mondását. Hogy abban a bizonyos, veszedelmes korban én lemondtam már minderről. Nem kívánt sem szivem,

Kassai lóversenyek junius hó 7-én és 8-án.

mentől több oldalú képességgel bír egy nemzet, annál jobban megállja helyét a világversenyben s mentől intelligensebb egy nemzet iparos osztálya: bebizonyult dolog, hogy annál vagyonosabb és boldogabb is az a nemzet.

Tények ellen nem lehet érvelni.

— jun. 3.

Választás a Függetlenségi Körben.
A sátoraljaujhelyi függetlenségi kör elnöki állásáról dr. Fried Lajos orsz. képviselő lemondván, az elnöki állást nagy érdeklődés mellett május hó 31-én megtartott gyűlésén töltötte be a kör Kincsesy Péter személyében, aki a választást elfogadta s nyomban meg is tartotta székhelyi beszédét, melyet a kör tagjai általános helyesléssel fogadtak.

Cigánykérdés Magyarországon.

Írta: Nemes Sándor,
gálszécsi főszolgabíró.
(Folytatás.)

Megesik azonban, hogy ha szépszerivel hozzá nem tudnak a szükséges élelemhez s dolgokhoz jutni, a legkönnyebben folyamodnak a rablás, sőt gyilkoláshoz is. A bűnügyi statisztikából kitűnik, hogy a nagyobb fajta rablás vagy rablógyilkosságok legnagyobb százalékát vagy vándorcigányok követik el vagy legalább abban részesek. S majdnem állítani lehet, hogy az olyan nagyobb bűntények, melyekhez nagy felfuráng s nagyobb számú résztvevő kell s azok ki nem kerülnek, legnagyobb részben cigányok reávételeivel vitetnek végbe. Sőt, hogy vakmerőségük mily határtalan, jellemzi az, hogy a múlt évben egyik nagyobb felvidéki községben fényes nappal hatoltak be a cigányok az egyes üzletekbe s ott erőszakkal követelték élelmi s háztartási szert s csakis a csendőrség erőyes közbejöttével lehetett őket megfékezni s a lakosságot a rablástól megmenteni.

Járásom területén a múlt évben 2 kaszsa betörés történt s mindkét esetben az összes nyomok arra vallottak, hogy azt kőborcigányok követték el. Csak e pár példából is mint fentebb említém kitűnik, hogy e tarthatatlan állapoton kerüljön az bármibe segíteni kell. Azon intézkedések miket ellenük ez idő szerint tenni lehet azok legfeljebb csak arra való, hogy őket egy időre egyes vidékekről távol lehet tartani, de azt

sem vérem változatos boldogságot. Imádságos csend, halk nyugalom bémittotta meg vágyaimat.

De mintha nem lett volna isteni rendeltetés, hogy nyugodtan végig éljem tiszta életem, a követválasztás alkalmá elhozta városunkba egykori imádottam. Tudta-e, hogy ott lakom, nem-e, nem tudtam. Ő már dicsőségnek, rangnak, hírnévnek legmagasabb fokán büszkélkedett. Csak beprotogalni, beültetni jött a kerületbe — mandátumot nyomva a markába — egyik heverő öcsését. Ki egyébre sem volt alkalmas, mint a képviselőházban ülve hallgatni a többieket, mibe ölik eszük, szellemük erejét.

Illően ünnepelte városunk nagy vendégét. Uramnak is jutott tisztség; a tanári kar élén. Kerültem uram tekintetét. Gyermekeim közé bujtam. Oda lett a nyugalmam. Zavart, szórakozott lettem. Hirtelenül és váratlanul ért a találkozás napja. Akármint akartam, ki nem kerülhettem. A kegyelmes ur mindenkiel szemben leereszkedően nyájas volt. Hozzánk különösen, mert hazulról ismert. Egyszer nálunk (a földijénél) akart ebédelni. Nagy kitüntetésnek nézte mindenki. Uram fenséges nyugalom-

hiszem az állameszme fogalma folytán ez nem elegendő s olyan intézkedések teendők, melyek által az egész országban, a cigányok garázdalkodása megszüntetessék.

A legtöbb vármegye úgy igyekszik a bajon segíteni, hogy szabályrendeletet hoz, mely szerint a kőborcigányok a vármegye területéről kiltatnak. No igen, de hát ha a hatóságok intézkedése, csak arra szorítkozhat, hogy őket a saját hatósága területéről eltávolítsa, hol van itt a megoldás.

Nézetem szerint ezen ügy most már csak a legradikálisabb eszközökkel orvosolható. Semmiféle áldozat nem kímélendő, hogy ezen rablóhadtól az állam békés polgárai megmentessenek s hiszem, hogy a baj csak akkor fog megszűnni, ha a törvényhozás azon álláspontra helyezkedik, hogy velök szemben nem mint emberekkel, hanem mint duvadakkal kell elbánni s nem fog visszariadni semmiféle erélytől s semmi áldozattól, hogy a nemzet ezen fekélye elpusztuljon, mert hogy másképp mint erélylyel velök szemben eredményt elérni nem lehet: világos példa boldogult József főherceg ez iránybani ténykedése, ki fáradságot, költséget nem kímélve igyekezett őket letelepíteni, rendes foglalkozásra szoktatni s az eredmény mi lett? az, hogy 2—3 éve az összes cigányok újból kezükbe vették a vándorbotot s újból nyakukba vették az országot, hogy tovább szarolják a lakosságot.

Volt alkalmam egy ilyen, a csendőrség által elébem vezetett cigánykaraván olyan tagjával beszélni, ki szinte le volt egy ideig telepedve a főherceg által létesített telepen s midőn kérdeztem tőle, miért hagyta oda a bizonyára biztos, békés megélhetést biztosító telepet, azt felelte reá, hogy már ő a szabad élethez úgy hozzászokott, hogy anélkül élni nem képes.

Látszik ebből, hogy itt csak egy alapos, erélyes intézkedés lehet eredményteljes s bármilyen utat fog erre nézve a törvényhozás kijelölni, az is csak évtizedek múlva fogja gyümölcsét annyiban meghozni, hogy a közbiztonság eme rémei levetkeznek mai vad szokásaikat s hasznos polgáiraivá válnak az országnak.

Hogy mennyi tulajdonképeni számunk a vándor u. n. oláh-cigányoknak, azt alig hiszem, hogy pontosan tudni lehessen. (Számukat 8—9000-re becsülik.) Van pár család, u. n. törzs, melynek egyes tagjai a születési anyakönyvbe be vannak írva s ennek alapján aztán többnyire mint lókereskedők illetőséget nyernek s igazolási jegyet kapnak s ennek felmutatásával barangolják be az országot,

mal, tiszteletet gerjesztő finomsággal fogadta a kegyet és kegyelmes vendégünk tiszteletére méltó, ünnepi ebédet csapott. Kitértünk magunkért. Egyrészt én, másrészt ő. Nem akartam gyengébb lenni az uramnál. De azért, mikor a vendégeket hozó kocsis berobogott, szívem lázas izgatottságban dobogott és tükrömbe pillantva, legszebb ruhámba öltözve az a fájó gondolat nyilalott kopogó agyamba: Minek tetszeni?!... Dacosan vetettem fel fejem, könyreszketett szememben és ajkam gyanusán vonaglott, amint a cilinderes ur elibe mentem. Legszivesebben keblére omlottam volna sirni, zokogni keservesen, tartózatlan szilajsággal és feljajdulni: Miért jött? Feldulni életem nyugalmát? Tudta, szeretem, hogy szívem nincs feledésre berendezve. Minek keres, üz? Jól tudja nem vagyok elég rossz ahhoz, hogy boldog lehessen. Ilyesfélék cikláztak át sajtó agyamon, mialatt fagyos mosolylyal, mereven nyújtam kezeim. A blazirt államférfiu forrón nézett szemembe, örömmel csókolvá kezeim, férjessel és egész kíséretével mit sem törődve. Azt gondolhatták igen jó emberünk.

(Vége köv.)

igen de egy 40—50 tagu karavánból van 2—3 férfinak ily okmánya s a többi nagyrészt sehohsem lévén anyakönyvezve, nem is tartozik egy község illetőségi kötelekékébe sem.

Igy történik aztán, hogyha valamely hatóság egy ilyen karavánt a felmutatott 2—3 igazolási jegy alapján bevallott illetőségi helyére toloncoltat, az illető község — természetesen — a karaván többi tagját saját illetőségebelinek el nem ismeri s nem tudván velük mit csinálni, újból utjukra eresztí őket s folytatják tovább a folytonos vándorlást s élnek tovább lopásból, rablásból stb.

(Vége köv.)

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

2.104,355.

— A városi pénzügyi bizottság ülése. —

— jun. 3.

A cikkünk felé írott számjegy a város új kölesönének nagyságát jelenti. Ezzel az összeggel lennének realizálhatók Sátoraljaujhely rendtan. város összes, függőben lévő építkezési s átalakítási ügyei.

Kiss Ödön h. polgármester tudvalevőleg egy nagy gonddal szerkesztett, városunk javának előbbrevitelét méltón szolgáló, nagyfontosságú memorandumot dolgozott ki, melyet nyomtatva szétküldött a képviselőtestületi tagoknak is tanulmányozás céljából. Annak idején, mikor ez a nagy körültekintéssel megszerkesztett s a város jövőjére nézve új korszak felderültét jelentő memorandum szétküldetett: lapunk érdeme szerint foglalkozott annak tartalmával, tervezetével.

Már akkor mondtuk, hogy e város tervszerinti kiépítésének, felvirágoztatásának olyan alapvető munkája ez, melynek nyomdokain haladva: Sátoraljaujhely jövőjének képe minden reményt felülmulóan bontakozik ki. S a munkát nagy érdekeit mintegy szankcionálta a város egyik legfontosabb bizottsága a pénzügyi bizottság akkor, mikor folyó hó 2-án tartott ülésében olyan határozatot hozott, mely szerint javasolni fogja a képviselőtestületnek, hogy 2,104,355 korona kölesönnel fokozatosan, a memorandum nyomán haladva fejlessze városunkat s oldja meg a függőben lévő építkezési kérdéseket.

S amily korszakalkotó maga a memorandum, mint a fejlesztés útjait kijelölő alapvető munka, épen oly fontos a pénzügyi bizottság javaslata, melyet a képviselőtestület lesz hivatalva magáévá tenni s ezzel lerakni az új Sátoraljaujhely város alapköveit. Egy város jövője, új kora veszi majd kezdetét azzal a határozattal, mely a pénzügyi bizottság javaslatának elfogadásával Kiss Ödön memorandumának testet ad s kell, hogy ebben a munkában legjobb tudása, ítélőképessége s tehetsége szerint működjön közre a város képviselőtestületének minden egyes tagja, hogy kivehesse részét majd a munka kétségtelenül nagy, korszakos eredményeiből is.

A pénzügyi bizottság f. hó 2-án délután 4 órakor tárgyalta az ügyet Miklóssy István elnökletével. Hosszas vita s eszmecsere után a hozott határozat az lett, hogy a pénzügyi bizottság javasolni fogja a városnak 2,104,355 kor. kölesön igénybevitelével a város függőben lévő építkezési kérdéseinek a Kiss Ödön h. polgármester memorandumára nyomán való megoldását.

Annak a jognak fenntartásával, hogy a nagyfontosságú kérdéssel újból foglalkozhassunk, most leközzöljük a tervezet ama részét, melyből kitűnik, hogy mely kérdések s mily költséggel lesznek megoldva a felveendő kölesön igénybevitelével.

A vízvezeték kibővítésére esnek 773,000, a csatornázás építkezéseire 773,000 a napi piacra 24,000, város-

házi épület kijavítására 10,000, a polgári fiúiskolára 50,000, a korona-utcai hidra 12,000, vágóhidra 17,400, Diana fürdő kijavítására 11,200, a város rend. dologi kiadásaira 4000, a Wekerle-téri építkezésre 625,000, új városház építésére 480,000 s szegényház építésére 20,000, összesen tehát kétmillió száznégyezer háromszáz ötvenöt korona.

Az új városház építésére szánt összegben benne van a szomszédos Nagy Lujza telek kisajátítási ára s a régi színház utca (Ujfalu Endre utca) tizenhat méterre való kiszélesítése.

A nagyfontosságú pénzügyi bizottsági javaslat már legközelebb a város képviselőtestületének ülése elé kerül, s annak idején újból foglalkozni szándékozunk a kérdéssel, melynél nagyobb fontosságú a városnak rendezett tanácsúvá való átszervezése óta fel nem merült.

(Adóügyi kinevezés. Dókus Gyula, Zemplén vármegye alispánja a sátoraljaujhelyi m. kir. adóhivatali kerületben alakított egyenes adó kivétő bizottság rendes tagjául Grünbaum Simon helyi lakost nevezte ki.)

(Pályázat katonai iskolákba. A m. kir. honvédelmi miniszter pályázatot hirdet a hadsereg katonai akadémiáiban és reáliskoláiban a jövő 1908/9. iskolai tanév kezdetén magyar honos ifjak részére rendelkezésre álló 325 hely, továbbá a katonatiszti árvaifjak és katonatiszti leányok nevelő intézeteiben betöltendő helyekre. — Ugyanez alkalommal pályázatot hirdet előbb nevezett miniszter a m. kir. honvéd hadapród iskolákban az 1908/9. tanév kezdetén betöltendő alapítványi és tandíj fizetéses helyekre is, hová a kérvények folyó évi július hó 10-ig nyújtandók be. Erről a város polgármestere azzal értesíti az érdeklődőket, hogy a részletes pályázati feltételek a város irattárában megtekinthetők.)

HIREK.

Kifli-sorvadás.

— jun. 3.

A saujhelyi pékek, — úgy van — Hejh! bánnak velünk mostohán, És a panasz lesz általános, Hogy kifli, zsemlye rém sovány. Ma-holnap már csak nagyítóval Leszen hejh! megzemlélhető, Szabad szemmel már meg se látjuk, Ha nézem én, ha nézi ő. Igen ha nézi ő.

A város rendőrkapitánya Szint' rájött, hogy a kifli fogy, Az ember enni meg se kezdí S a kifli már is elfogyott. Intézkedést tett gyorsan hát ő S pediglen úgy intézkedik, A suly szerinti árszámítást, Hogy minden péktől beszedik Igen, hogy beszedik.

S e suly szerinti árszámítást Kifüggesztik majd két helyen: A pékeknél s a rendőrségen, Hol függnek majd ők ferzesen: Hát ezt hiszem s úgy lesz bizonynyal, Hogy e táblázat lögni fog, De szent, hogy kiflink, mint szokása Tovább is vigan fogyva fogy Biztos, hogy fogyva fogy.

És én ez ügyben azt se értem, Hogy mért függjön a tábla fenn, Mikor szegényke a világon, Nem vét se néki, sem nekem, Hisz nem a tábla, aki nekünk Kis kiflit és zsemlyét dagaszt; Miért kell mégis kapitány ur! Kifüggeszteni épen azt! Igen, hogy épen azt. — ő.

— **Kinevezések.** Az igazságügyi m. kir. miniszter *Katona Géza* sátoraljaujhelyi járásbírói joggyakorlatot a szatmárnémeti törvényszékhez jegyzővé kinevezte. — A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Kelecsényi György* dévai pénzügyi számtisztet számellenőrré kinevezte s a bodrogközi járásba a járási számvevői teendőket megbízta.

— **Uj vasut készül vármegyénkben.** A varannó—sztrópkói helyi érdekű vasut érdekeltisége e napokban értekezletet tartott Sztrópkón *Malonyay Tamás* főszolgabíró elnöklete alatt, mikor is *Pallos Ignác* budapesti vállalkozó bemutatta az új vasut építési terveit s költségvetését. — Az értekezlet hozzájárult a tervezetthez s az építés költségeit 7 millió koronában irányozta elő.

— **Sakkturna Sátoraljaujhelyben.** Most már biztosan mondhatjuk, hogy a legközelebbi vasárnapon kezdődik a helybeli sakkturna. A sakkturnát előkészítő bizottság nem ismerve fáradságot, mindent elkövet az erkölcsi siker érdekében. A nevezések szépen folynak és kilátás van rá, hogy 10 sakkista fogja erejét összemérni. Amióta a sakkturna megtartása publikálva van, szinte lázas az ujhelyi sakkélet. Amerre járunk, kávéházban, kaszinóban, cukrászdában mindenütt találunk sakkozókat, természetes, kibicben sincs hiány és akárhány partit 20—30 kibic néz végig. A gyűjtés is szép sikerrel és javában folyik.

— **Razzia a piszkos udvarokban.** Nem régen hívtuk fel városunk rendőrhatalomának figyelmét azokra a tartatlan állapotokra, melyek egyes udvarokban uralkodnak, ahol a közegészséget veszélyeztető módon hanyagolják el egyes háztulajdonosok udvaraikat, szemetet, szennyet el sohse takarítva. *Schmidt Lajos* rendőrkapitány különös figyelemmel s dicséretre méltó körültekintéssel őrzi most ellen ezeket a házakat. Több nap óta *Friss Heiman* tűzoltó parancsnokkal sorra járja a legeldugottabb utcák házainak udvarait is s ahol kivetni valót talál: a háztulajdonosokat érzékeny pénzbüntetéssel sújtja. A szigorú, de megérdemelt eljárással teljes mértékben rokonszenvezünk, mert különösen ilyen melegben valóban kiáltó vétek a közegészség ellen: szemetet, piszkot halomra gyűjteni, hogy a levegőt fertőztesse. A rendőrkapitány tovább is erélyesen folytatja a razziait s szégyenkezve írjuk le, hogy igazán nagyon sok olyan háztulajdonos van, akire a tisztatlanság miatt alkalmazni kell a törvény teljes szigorát. Vigasztaló csak az, hogy a miserabilis állapotok a büntetések kivetése után előreláthatólag megfognak szünni.

— **Erdőégés.** Stefanócz (István-telek) község határában az erdőben játszadozó gyermekek tüzet gyújtottak, melytől a száraz haraszt is lángra kapott s felgyújtotta a csomóba rakott olfa tömeget. Az erdei tüzet nagy fáradsággal, de mégis oly időben sikerült eloltani, hogy tetemesebb kárt nem szenvednek a tulajdonosok.

— **A rendőrkapitány ur figyelme.** A város legforgalmasabb helyeinek egyike a Kazinczy-utca ama része, mely a beton járdán felül, a gör. kath. templomtól északi irányban fekszik. A szekérközlekedés óriási ezen a helyen, mert több utca ágazik el itt a fővonalból. A Kazinczy-utca most említett részein lakók közül többen panaszt emeltek szerkesztőségünkben, hogy mióta a vízvezetési csapatok beállították, azok itt még soha felnyitva nem lettek s bár egyebütt rendszeresen locsolják az utcákat, erre a vonalra még nem került sor. Az a kellemetlen helyzete van az itt lakó intelligens lakosság-nak, hogy ablakait a rémitő por mellett s e rekkenő hőségben csakis a szekérközlekedés teljes elcsillapultával, tehát éjjeltájban nyithatja föl egyedül.

Napközben fulhat a forróságban és porban. Tudomásunk szerint az utcák locsolása feletti rendelkezés joga a városi rendőrkapitány urat illeti, akit tehát ez uton felkérünk, hogy tegye érdeklődés és vizsgálat tárgyává a lakosság említett panaszát és sziveskedjék elrendelni, hogy az utcatest itt is legalább egyszer, az esti órákban megöntöztessék. Nagy hálára kötelezi az érdekelt lakosságot s egyben hasznos intézkedést tesz közegészségügyi és köztisztasági szempontból is annak a közönségnek javára, mely épp olyan arányban járul a közterhek viseléséhez mint a város egyéb részén lakók.

— **Megőrült falusi gazda.** *Racsko József* kurucfalvai gazdaember nagy kárt szenvedett a legutóbbi tűzvész alkalmával. A szerencsétlenség folytán *Racsko* elméje elborult s most mint közveszélyes örült ödöng falujában. Hogy beszállítják-e elmeegógyintézetbe? az még a jövő titka.

— **Az „Ösbudavár“ rejtélye.** Az „Ösbudavár“ nevezetes mulatóhelye lett Sátoraljaujhelynek három nap óta egy rejtély révén, melyet rendőrségünk a nyomozat során immár teljesen felderített. Történt, hogy három nappal ezelőtt az „Ösbudavár“ köznevéen ismert sátoraljaujhelyi mulatóba egy köpeős ur állított be uri grandezzával s szobát nyitattva, pezsgőt rendelt. A pezsgő szóra a kaszszirón s pincér természetesen azonnal a legbarátságosabb arcot öltötte, mi kéjes alázattal asszimilálódott akkor, mikor a vendég gróf *Sz. L.*-nak mutatta be magát. A „gróf“-ot természetesen címéhez s e címből sejtethető nagy zsebhez s telt tárcához illően szolgálták ki. Pincér ha járt, lebbenve járt, nehogy az arisztokrata s a rögs pályára tévedt, de azért mindig „jó házból való“ leány duóját zavarja. Utóvégre a méltóságos gróft meg kell becsülni, ha egyszer egy kis ötödrangú mulatóba téved. — És a pezsgő fogyott, felhoztak vadat, halat s mi jó falat, mit a görnyedő pincér behord. — A pezsgős üvegek száma nyolcra s a számla rémhoszszura szaporodott, mire keleten feljött a rózsauju hajnal. A rózsauju hajnal s a rózsás arcu vendéglős azonban rögtön halavány színt öltött, mikor rájöttek, hogy a méltóságos ur, mint egy gavallérhoz illik: feltűnés és a számla kifizetése nélkül távozott diszkrétén, de annál biztosabban. A vendéglős a mámoros éjszaka után persze a rendőrségnél tett jelentést a diszkrét s elegáns „méltóságos gróf“ ur ellen. A rendőrség a nyomozat során a gróf ur által a vendéglősben hagyott tárgyakról megállapította, hogy ki volt tulajdonképpen a „gróf Sz. L.“. Mi is tudjuk, de nem közölhetjük le, mert annyi diszkrétéval egy ujság elvégre tartozik egy „méltóságos ur“-nak, kinek ügyét különben a rendőrség a járásbíróhoz fogja áttenni.

— **Ahol bérkocsikat keresnek.** Sztrópkón nincs bérkocsi, pedig a város forgalma és kiterjedt vidéke ezt feltétlenül megkívánja. Egy élelmes és becsületes ember, ha két kocsit tartana, legalább 4—5000 korona jövedelmet hozna egy éven át. Ma úgy áll ott ez az ipar, hogy nincsen is, meg van is, mert a jelenlegitől megkellene vonni az engedélyt, aki inkább kivándorlási ügynök mint fiakkeres; de hát az ottani hatóság is úgy gondolkozik: kevesen vannak, hát az apagyilkosnak is muszáj megkegyelmezni.

— **A rendőrkapitány havi jelentése.** *Schmidt Lajos* városunk rendőrkapitánya a lefolyt május haváról szóló közrendészeti jelentéséből a következő közérdekű dolgokat adjuk közre: A személy és vagyonbiztonság az elmúlt hóban általában kielégítő volt. Lopás büntette 6, lopás vétségé 16, egyéb büneset 19 esetben fordult elő, illetőleg ennyiszert teljesítettét nyomozás. Nagyobb büneset, melyet külön kellene felemlíteni —

nem történt. A közbiztonságra veszélyes idegen illetőségű eltoloncoltatott 32 egyén. Amerikába kivándorolt 8, visszajött 4 egyén. Tűz jelentéktelen 2 esetben fordult elő, közlekedési akadályok elő nem fordultak; kóbor cigányok nem garázdálkodtak, az egyesületek működése ellen kifogás fel nem merült, zsidó zugiskolák fel nem fedeztetek. Köztisztaság és közegészségi szempontból a városban szemléket tartott, nemkülönbön a tejneműek vizsgálata és vegyelemzése folyamatban van. Az eredmény az, hogy köztisztaság elleni kihágásért és illetőleg tej hamisításért, már eddig is többen és érzékenyen lettek büntetve. A közönség körében általános a panasz a pékek ellen, akik a gabona árakhoz képest feltűnően kicsiny és rossz minőségű süteményt sütnek. Ezzel szemben egyelőre előterjesztést tett az iparhatóságnak, hogy a pékek részletes eladásnál a sulyszerinti árak kimutatását minden elárúsító helyen kifüggesztve tartsák s annak egy példányát minden hónapban a rendőrségnek bemutassák. Az elmúlt hónapban beérkezett összesen 968 ügyszer. Ebből kapott a rendőrkapitány 261, rendőrkapitány 181, rendőrbiztos 332, rendőrtollnok 187 darabot, amelyekből hátralék alig maradt.

— **Névmagyarosítás.** *Zwack Mihály* c. esendőrszervező, sátoraljaujhelyi lakos vezetéknévét *Bercsényire* leendő magyarosítását a belügyminiszter megengedte.

— **Rendőri hírek.** *Sebes hajtás.* Folyó hó 2-án délután a Korona-utcán végig vad hajtásban, nagy sebességgel száguldott végig egy szekér, olyan benyomást keltve, mintha a lovak elragadták volna. Szerencsére az utcán senki sem volt, kinek testi épségét a száguldó kocsi veszélyeztette volna, mindazonáltal a sebesen hajtó kocsis ellen, ki valószínűleg nem is volt józan — a rendőrség megindította a kihágási eljárást.

— **Correpetitor.** VII. gimnáziumi osztályu tanuló, ki a zene, fényképészet és olajfestésből is oktatást adhat, a szünidők tartamára vidékre ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban.

— **Főgimnáziumi, esetleg polgári flu,** vagy leányiskolai két tanuló, a főgimnázium közvetlen közelében: Deák-utca 18. szám alatt, teljes el látásra elfogadtatik.

— **Eladó egy zöld plüs kis divány és 2 hockerli,** egy függő csinos szobai lámpa és egy nagy alig használt szőnyeg, cim a kiadóhivatalban.

— **Pármal ibolya szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó-szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arebört finomítja, üdíti ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arebőrűek is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 kor. 20 fillér. Készítője *Szabó Béla* pipere-szap-pangyáros, Miskolcson. Kapható: Sátoraljaujhelyen, *Hrabéczy Kálmán* drogériájában.

TANÜGY.

— **Érettségi vizsgálatok Sátoraljaujhelyben.** Az 1907/1908. tanév szóbeli érettségi vizsgálatai folyó hó 5-én, holnapután pénteken veszik kezdetüket. A vizsgálatok a pünkösdi ünnepek alatt szünetelni fognak, de már pünkösd harmadik napján, folyó hó 9-én, kedden ismét folytatódnak. A szóbeli érettségi vizsgálatok biztosa — mint jeleztük — *dr. Máty Engelbert* tankerületi főigazgató lesz.

— **Tanítók gyűlése.** A „Zemplénvármegyei ált. Tanítóegyesület Felsőköre“ Varannón, a kisdédővóban 1908. évi június hó 9-én d. e. 11 órakor évi rendes gyűlést tart. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati tanítás. 3. A múlt gyűlés

jegyzőkönyvének felolvasása. 4. Eszmecsere. 5. Értekezés az osztatlan hat osztályu iskola órarendjéről. 6. Vita az érdemsorozat egységesítéséről. 7. A varannói járás tanítói által kiállított gyermek munka-tárlat megtekintése és bírálata. 8. Köri pénztáros jelentése. 9. A jövő gyűlés helyének kitzése. 10. Esetleges indítványok. A gyűlést követőleg közébed.

— **Magánvizsgálatok a főgimnáziumban.** A sátoraljaujhelyi r. kath. főgimnáziumban a magánvizsgálatok a folyó évben június hónap 11 és 12. napján fognak megtartatni.

— **Évzáró vizsga Nagyruszkán.** Május hó 31-én tartatott a nagyruszkai gk. iskolában az évzáró vizsga. Ez alkalommal a vizsgán megjelent *Zombory* járási szolgabíró is. Az egészen tót ajku község tanköteles gyermekei dicséretre méltó sikert értek el a magyar nyelv elsajátításában. Valóban munkásságuk méltó eredményét érték el újra *Greskó* tanító és *Polyánszky* gk. lelkész iskolaszéki elnök a tót ajku község magyarosítása terén.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Esküdtzéki tárgyalás.** *La-punk* multi számában közöltük, hogy *Miklós Györgyné*, szül. *Budai Mária* 22 éves paraszt asszony szándékos emberölés vádjával terheltlen állt az esküdtbíró-ság előtt, mert kisgyermekét megölte. Az esküdtbíró-ság marasztaló verdiktje után a törvénylátó bíróság, csupán gondatlanságból elkövetett emberölés vétségéért ítélte el a vádlottat hat hónapi fogházra, melyből 25 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

Laptulajdonos:

Ehler Gyula.

HIRDETÉSEK.

Korai főzelékek,

czukorborsó, zöldbab, kalarabé, ugorka, carfiól, gomba, kellkáposzta, hónapos retek, idei burgonya, szőlőspárga, vegyesen postakosaranként 3 koronáért. Vizsonteladónak külön árajánlat küldhető.

Szabó Géza,
Csongrád.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyere.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3*10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfelhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
olegendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete malonruhához 20.—K-ért, szintügy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamagant stb. stb., gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

● Minták ingyen és bérmentve. ●

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Mintáknál, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

554. szám.
1908.

Meghívó.

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat t. tagjait folyó évi június hónap 20-ik napjának délelőtti 10 órájára Sátoraljaujhelybe, Zemplén vármegye székházának üléstermébe

rendkívüli közgyűlésre

hivom össze.

A gyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Gróf Mailáth József társulati elnök 25 éves társulati működésének megünneplése.
3. A salamoni határban tervezett Latorcza töltés kiépítése felett való határozás.
4. A karádi főcsatorna lemélyítése felett való határozás.
5. A választmány részéről előterjesztendő javaslatok s esetleges indítványok.

Hazafias üdvözzettel

Nagyczigánd, Erzsébet-tanya, 1908. június 1.

Báró 'Sennyey Miklós,
társ. alelnök.

Meghívás.

A Bodrogközi lenkikészítő szövetkezet
t. cz. részjegyeseit
f. évi június hó 23-án délután 2 órakor
Perbenyiken,
a lengyár igazgatósági épületében
tartandó

rendkívüli közgyűlésre
van szerencsém meghívni.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok 31. §. módosítása.
 2. Esetleges indítványok.
- Perbenyik, 1908. június hó 1.

Gróf Mailáth Józsefné,
elnök.

Pályázati hirdetés.

A lasztóci fogy. szövetkezet boltkezelőnőt keres a következő fizetéssel: évi fizetés 600 kor., ezenkívül az évi forgalmi összeg 1%-a, mely 2-300 koronát tesz ki; továbbá egy szoba és konyhából álló lakás. A bolt fűtésére és világítására évi 100 korona átalányt kap.

A boltkezelő 1000 kor. biztosítékot tartozik letenni, melynek 5%-os kamatját megkapja. A tót nyelv némi ismerete szükséges.

Pályázhat kifogástalan életű önálló nő, kinek f. évi június 21-én vasárnap d. u. fél 5 órakor a lasztóci róm. kath. plebánián személyesen s az óvadékkal el látva kell jelentkeznie.

Lasztóc (u. p. Legenye-Álsó-mihalyi Zemplén m.) 1908. május 31-én.

Az Igazgatóság.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszüket

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmulja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

A Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

ERDŐBÉNYE

Gyógyfürdő Zemplén vármegyében, Tokaj-Hegyalján, szél, és pormentes erdős völgykatlanban. 237 méterre a tengerszín felett.

Fürdőidény: május 28-tól szeptember 15-ig.

Vize kitűnő határu gazdag vas- és timsótartalmánál fogva a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. — Meleg kádfürdőkön kívül használhatók: iszap, vasláp, sósfürdők; massage, izasztó és hidegvíz-gyógyimód. Ivó-gyógyimódhoz mindenféle ásványvíz van készletben. — Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen malárius bajokban szenvedők részére.

Posta- és táviróállomás **Erdőbénye**. Táviratok telefonon adatnak át a fürdőtelepre és telepről. Postai küldemények naponként egyszer szállítanak ki a telepre és telepről.

Allandóan a telepen lakó fürdőorvos: **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről.

Vendéglős: **Strasser H.** tokaji vendéglős, akinél kitűnő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálat leheto.

Külön izraelita vendéglő.
Vasuti állomás: személyvonathoz „Erdőbénye-Fürdő“ megállóhely; gyorsvonathoz: „Liszka-Toicsva“ állomás, a honnan és hová hatóságilag megállapított szállítási díj mellett bérkocsi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve. Fürdőleirást kívánatra küld a

Fürdőigazgatóság.

Buziás gyógyfürdő

vasuti állomás, posta, táviráda és telefon.

Közvetlen gyorsvonati kocsik Budapest nyugati pályaudvarról.

Idény május 15.—szeptember 15.

Speciális gyógyfürdő szívbeteg részére, női bajoknál, hólyag és vesebajoknál, kő- és fővenybetegségeknek, a légutak-, az emésztő és kiválasztó-szervek hurutos bántalmairól, sápkór, vérszegénység, görvél- és angolkór, általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radioaktív szénsavas sós és szénsavas vasas források. — Prospectust kívánatra küld a fürdőigazgatóság.



MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MÜVEK

kartelen kívül szállítanak, azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból.

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Sürgőnycim: **MUSCHONG**, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. sz.

Jó karban lévő, fordítható billiárd-asztal helyszüke miatt, minden elfogadható áron eladó
SIPOS GÉZA cukrásznál Kisvárdán.

